

VÕIMALIKUD LÕPUTÖÖDE JUHENDAJAD JA NENDE UURIMISTEEMAD JA -VALDKONNAD

Head tulevased lõpetajad!

Siin on ära toodud sotsioloogia õppekavadel õppejõudude poolt välja pakutud võimalikud uurimisteemad või -suunad selleks aastaks. Selle ülevaate eesmärk on anda tulevastele lõpetajatele ideid ja orientiire, et milliste uurimisteemadega meie õppejõud tegelevad ning millistel teemadel on nad valmis hea meelega teie töid juhendama. Kui te siit siiski endale meelepärast teemat või uurimissuunda ei leia, siis võite endiselt ka oma teema välja pakkuda, kuid kindlasti tuleb leida meie õppejõudude seast sellele tööle juhendaja. Küsimuste korral pöörduge õppekava juhi poole!

KADRI TÄHT (kadri.taht@tlu.ee)

Peamised uurimisvaldkonnad:

- Töö, töötamise ja tööturuga seonduvad teemad (näiteks üleminek koolist tööle; noorte sisenemine tööturule ja sellega seotud protsessid (mh pereloome, vanematekodust lahkumine jne, tööturul (sisse-välja) liikumine, tööturult lahkumine seoses vananemisega, heaolu ja töötamise seosed, tööturu institutsioonid ja nende mõju, palgavaesu jne)
- Töö- ja pere-elu ühildamine ning selle mõjud (näiteks laste mõju karjääritele, sooline palgalõhe, leibkondade ajakasutus jne)
- Haridusvalikud ja haridusteed (näiteks noorte haridusvalikud, üleminekud ühelt haridustasemelt teisele, hariduslik ebavõrdsus jne)

Meetodid:

- Pigem kvantitatiivsed meetodid (läbilõikeandmed, longituudsed andmed)
 - NB! on olemas väga palju erinevaid kvaliteetseid vabakasutuses (suuremahulisi) andmeid/andmestike (nii Eesti kui rahvusvahelisis), mille pealt oma uurimistöö teha ning mis säästab teid töö-ja ajamahukast andmekogumisest. Näiteks:
 - Euroopa Sotsiaaluuring
 - International Social Survey Project (ISSP), Eesti või rahvusvahelised andmed
 - 2022. aastast olemas Tervis mooduli ning Keskkond mooduli andmed, mis on veel täiesti kasutamata
 - (EU-SILC; EU-LFS)
 - Statistikaameti andmed (mis on paraku tasulised, kuid mida oleks võimalik kasutada nt mõne käimasoleva teadusprojekti raames)
- Sega-meetod (kvantitatiivne ja kvalitatiivne)

Käimasolevad uurimisprojektid: NEXT-UP, mille raames vaadatakse koolist tööturule liikumist (nii kvantitatiivsete kui kvalitatiivsete meetoditega); LEARN, milles keskendutakse haridusteedele ja hariduslikule ebavõrdsusele.

MARGE UNT (marge.unt@tl.u.ee)

Emaduslõiv

Isade vanemapuhkuse kasutamise motiivid ja tagajärjed

Käimasolevad uurimisprojektid, mille raames saaks teha oma lõputöö:

- Ebavõrdsuse kaardistamine üle elukaare (Mapineq)

Projekt uurib põlvkondadevahelist, hariduslikku ning töö- ja tervisealast ebavõrdsust elukaare jooksul viimastel kümnenditel. Selleks kombineeritakse poliitika analüüsi ja isikupõhiste longituudsete andmete ning riikidevahelist võrdlust lubavate andmebaaside analüüsi.

Kestus: 2022-2025

Rahastaja: Euroopa Komisjon, Euroopa Horisont

AIRI-ALINA ALLASTE (airi-alina.allaste@tl.u.ee)

Noorsoo, kultuuri ja sotsiaalmeedia uurimused

Spetsiifilisemad uurimussuunad:

- Noorsoo kultuurid ja elustiilid (klubikultuurid, erinevad alternatiivsed elustiilid)
- Noorte poliitiline osalus (igapäevaelu aktivism, uued sotsiaalsed liikumised, osalus sotsiaalmeedias, erinevate noorte - eesti/vene emakeelega; uussisserändajad/põgenikud - osalus)
- Noorte ränne ja mobiilsus (noored uussisserändajad, lühiajaline mobiilsus)

Kultuurisotsioloogiline ja kvalitatiivne metodoloogia - temaatiline analüüs, põhistatud teooria, (neti) etnograafia, sotsiaalmeedia analüüs, visuaalne analüüs

Hiljutised projektid:

Noorte osaluse suurendamine

<https://www.tlu.ee/yti/teadusprojektid/noorte-osaluse-suurendamine>

LIIS OJAMÄE (liis.ojamae@tlu.ee)

Peamised uurimisvaldkonnad:

- Linna- ja eluasemesotsioloogia
- Majandussotsioloogia

Uurimisteemad:

- Eluaseme-eelistused, –valikud, -kättesaadavus <-> kodu, samastumine/identiteet, vara
- Eluasemekultuur, -poliitika ja –turud <-> erinevate tegutsejate perspektiiv
- Elamisviisid ja eluaseme valdamise, kasutamise viisid
- Linnaruumi kasutuspraktikad ja tähendused, identiteet
- Liikuvus

Hiljutised uurimisprojektid, mis võiks samuti olla inspiratsiooniks teema valikul:

[Pärandruum, elukeskkond ja turism; Väärtustatud elamisruumid ja avalik ruum; Kahanevad linnad; Üürieluaseme kättesaadavus ja vajadus - tudengid; Platvormimajandus linnakeskkonnas; Baltic Sea region Active mobility Solutions - in darkness and all weather condition](#)

Meetodid:

- Peamiselt kvalitatiivne metodoloogia

EVE-LIIS ROOSMAA (roosmaa@tlu.ee)

Peamised uurimisvaldkonnad:

- Elukestev õpe (EÕ): erinevad osalemise mustrid, erinev või ebavõrdne osalemine EÕs; (mitte)osalemise põhjused ja tajutud raskused erinevate sotsiaalsete rühmade lõikes; täiskasvanute õpikogemus (õpikeskkonna tajumine, rahulolu, õpingute seostamine teiste eluvaldkondadega); ettevõtete, tööandjate panustamine töötajate koolitamisesse – mesotaseme mõjurid, õpingutes osalemise toetamine; laiemalt seosed tööturuga (nt milline osa on oskuste ja teadmiste nõudlusel EÕs osalemise muistrites; kuidas mõjutab tehnoloogiline innovatsioon); riikide võrdlus, makrotaseme mõjurid ehk struktuuri

mõju (nt haridussüsteemi ja täiskasvanuõppe korraldus, tööturg, erinevad poliitikameetmed)

- Noored hariduses ja tööturul: töö tähendus, tööväärtused; seos teiste elu sfääridega (pere, tööst ja haridusest vaba aeg, üldisem heaolu)

Viimastest projektidest tõukuvad teemad:

- “Noorte edu toetuseks: võimekus lõimida huvihariduses omandatud formaalharidusse” <= mitteformaalse ja formaalse õppe parem lõimitus
- “TLÜ teaduskeelekeskuse kestlikkuse tagamine” <= Eesti keel teaduskeelena, konkreetsemalt doktoriõppes (nt mis soodustaks rohkem eesti keeles kirjutama ja muul moel teadust tegema)
- “Ümbertöödeldud plast kui eelistatud tooraine: plasti ümbertöötlemismudeli uuendamine” <= erinevate sihtrühmade/tegutsejate hoiakud, arusaamad ümbertöödeldud plasti osas (tootjad, tarbijad, keskkonna aktivistid, poliitikakujundajad jne)

Andmed ja meetodid:

- Peamiselt kvantitatiivsed andmestikud (nt Eesti või rahvusvahelised andmed Tööjõu-, Täiskasvanute koolituse-, Täiskasvanute oskuste uuringust) ja analüüsimeetodid
- Kombineeritud-/segameetod ühendades kvantitatiivset ja kvalitatiivset lähenemist

KADRI AAVIK (kadri.aavik@tlu.ee)

Kesksed märksõnad:

võimusuhted ja ebavõrdsus

Peamised uurimisteemad:

- Soouuringud, sootsioloogia, feministlikud lähenemised: sugu ja sooline ebavõrdsus ühiskonnas, nt tööturul, soo ristumine teiste sotsiaalsete kategooriatega (interseksionaalsus) – etnilisus, klass, rass, LGBTQ+ jne.
 - Kriitilised mees- ja maskuliinsusuuringud: privilegeeritud mehed ja maskuliinsused, alternatiivsed maskuliinsused, ökomaskuliinsused jne.
- Posthumanism, keskkond ja jätkusuutlikkus, kriitilised loomauuringud ja veganuuringud: inimeste ja loomade vahelised suhted ühiskonnas kriitilisest sotsioloogilisest perspektiivist; veganlus, jätkusuutlik toidukultuur, keskkonnasäästlikkus, kliimamuutus
- Sotsiaalsed liikumised: loomaõiguslus- ja veganliikumine, feministlik liikumine, keskkonna- ja kliimaliikumine, LGBTQ+ liikumine, koostöö vasakpoolsete sotsiaalsete liikumiste vahel - võimalused ja piirangud

- Kriitilised haridusuuringud: eelkõige kõrgharidus, teadus, neoliberalne ülikool; võimusuhted, sooline ebavõrdsus haridussüsteemis, teaduses.

Metodoloogilised lähenemised:

- Kvalitatiivne metodoloogia, interseksionaalsus, feministlik epistemoloogia ja metodoloogia; kriitilised metodoloogiad (kehtivaid võimusuhteid vaidlustavad) laiemalt
- Meetodid: kvalitatiivsed meetodid: näiteks narratiivne meetod, temaatiline analüüs, diskursusanalüüs

KAIRIT KALL (kairit.kall@tlu.ee)

Uurimisvaldkonnad: töösuhted, tööränne, kestlik töö, uued töövormid (eelkõige platvormitöö)

Teemad:

- *(Kollektiivsed) töösuhted:* nt ametiühingute roll ja võimekus, strateegiad, innovatsioon, ametiühingute riikideülene koostöö ning koostöö teiste sotsiaalsete liikumistega, identiteeditöö, post-sotsialism (ja selle lõpp) & neoliberalism töömaailmas
- *Töötajate roll digi- ja rohepöördes; jätkusuutlikud töökohad; õiglane üleminek* (neil teemadel on tudengitel võimalik sooritada praktika ja/või kirjutada lõputöö teadusprojekti raames)
- *Töömigratsioon:* (eriti Eesti -> Soome suunaline; töötajate lähetamine, nt kolmandatest riikidest Eestisse lähetatud töötajate töötingimused jne.)
- *Platvormitöö:* (nt põhjused selle tegemiseks, strateegiad, kollektiivse koondumise võimalused ja takistused)
- *Keskkonnahoiuga seotud hoiakud (olemas mitmeid kvantitatiivseid andmebaase) ja elustiilid* (nt nende mõtestamine, praktiseerimine)

Meetodid:

- Nii kvalitatiivsed kui ka kvantitatiivsed lähenemised, sh kombineeritud uuringudisainid

PILLE PETERSOO (petersoo@tlu.ee)

Peamised uurimis- ja juhendamisteedad:

- poliitika sotsioloogia laiemalt, eriti rahvusluse sotsioloogia
 - rahvusliku identiteedi kujunemine ja selle erinevad aspektid
 - identiteedi diskursiivne konstrueerimine
 - lõimumise/integratsiooniga seotud teemad (sh uussisserändajate kohanemine, eri riikide lõimumispoliitikad)
 - aga ka muud poliitika sotsioloogia valdkonna teemad

- toidusotsioloogia
 - toit ja identiteet
 - toiduturvalisuse diskursused
 - jätkusuutlik toidukultuur
 - toiduraiskamise vähendamine
 - jne

Metodoloogilised lähenemised:

- kvalitatiivsed meetodid - temaatiline analüüs, diskursusanalüüs, visuaalne analüüs
- kvantitatiivsed meetodid - kontentanalüüs

LIISA MARTMA (liisa.martma@tlu.ee)

Peamised uurimis- ja juhendamisteemad:

- Hariduse ja tööturuga seonduvad teemad
- Osalemine elukestvas õppes:
 - erinevate gruppide osalemine (nt haridustasemest, vanusest jms tingitud osalemise erinevus)
 - riikidevaheline võrdlus (haridussüsteemi, tööturu jms institutsionaalsete näitajate alusel)
- Oskused:
 - Oskuste omandamine formaalhariduses; oskuste erinevused erinevate gruppide lõikes; oskuste nõudluse ja pakkumise (mitte)vastavus; oskuste kasutamine ja oskuste areng töökohas

Andmed ja meetodid:

- Kvantitatiivsed andmestikud (nt Euroopa Tööjõu-uuring; PIAAC; European Jobs and Skills Survey)
- Kvantitatiivsed analüüsimeetodid
- Olen nõus juhendama ka tööturu ja haridusvaldkonnaga seonduvaid lõputöid, milles kasutatakse kombineeritud-/segameetodit ühendades kvantitatiivset ja kvalitatiivset lähenemist

PAULINE KOMMER (pauline.kommer@tlu.ee)

Peamised uurimis- ja juhendamisteemad:

- Tööturuga seonduvad teemad
 - Töötute ja vabade töökohtade sobitamine ja mittevastavus
 - Tööjõumigratsioon

Andmed ja meetodid:

- Kvantitatiivsed andmestikud (nt European Social Survey)
- Kvantitatiivsed analüüsimeetodid

TANEL VALLIMÄE (vallimae@tlu.ee)**Peamised teemad uurimis- ja õppetöös:**

Keskne uurimisvaldkond on olnud erinevad kodanikuühiskonna küsimused Eestis. Sh MTÜ-de ja SA-de käekäik, nt ressursid, mis puudutavad inimesi, raha, koostööd eri sektoritega, jne. Samuti kodanikualgatuslikud väärtused, vabaühenduste elujõud ja tegevusvõimekus. Õppetöös on peamised valdkonnad ühiskonnateooriad ja nende ajalugu, sotsiaalne õiglus, rahvuslusideoloogia ja väärtused ühiskonnas, eriti vabaduse teema.

PILLE UBAKIVI-HADACHI (pille.ubakivi@tlu.ee)**Peamised uurimisvaldkonnad ja -teemad:**

- o Kuuluvustunne ja identiteet
- o Marginaliseeritus ja ebavõrdsus
- o Sugu
- o Keskkond ja inimene
- o Politoloogia ja sotsioloogia kokkupuutepunktid

---Oodatud ka üllatusteemad, kui oled motiveeritud ja valmis iseseisvaks (kuid siiski toetatud) tööks ---

Meetodid:

- o Peamiselt kvalitatiivsed lähenemised

MART EINASTO (martei@tlu.ee)

Spordisotsioloogia

ERLE NEEME (erlnee@tlu.ee)

Peamised uurimis- ja juhendamisteemad:

- töösotsioloogia
 - töörahulolu
 - töömotivatsioon
 - töökeskkonna arendamine
 - tööelutasakaal
 - jne
- haridussotsioloogia, elukestev õpe
 - oskuste arendamine formaalõppes ja töökohal
 - eneseareng mitteformaalõppes
 - jne

Metodoloogilised lähenemised:

- kvalitatiivsed meetodid (juhtumiuuring, temaatiline analüüs, teksti- ja diskursusanalüüsimeetodid);
- küsitlusuuringud;
- olen nõus juhendama ka tööturu ja haridusvaldkonnaga seonduvaid lõputöid, milles kasutatakse kvantitatiivseid meetodeid.

JURI PETRUHHIN (juripetr@tlu.ee)

Peamised uurimisvaldkonnad:

- Liikuvusuuringud
- Linnasotsioloogia
- Maasotsioloogia, sh rural proofing

Uurimisteemad:

- Teenuste ja võimaluste ajalisruumilise kättesaadavuse hindamine ja parendamine, nii linnas kui maal
- Sotsiaalse ja ruumilise mobiilsuse omavaheline suhestumine

Meetodid:

- Kvalitatiivsed – intervjuud, vaatlused, sh walk- ja ride alongs;
- Ühistranspordi liinivõrkude analüüs Remixis
<https://ridewithvia.com/solutions/remix/transit>